

**Силабус навчальної дисципліни
«СТАТИСТИКА»**

**Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма
«Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»
Рік навчання: 2, Семестр: 3**

**Кількість кредитів: 5
Мова викладання: українська**

Підсумковий контроль – екзамен

**Форма проведення занять – лекції, лабораторні
заняття**

Назва курсу	Статистика Statistika
Викладач (-і)	Краєвський Володимир Миколайович, д.е.н., професор, професор кафедри управлінського обліку, бізнес- аналітики та статистики Параниця Надія Володимирівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри управлінського обліку, бізнес-аналітики та статистики Остапенко Яна Олександрівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри управлінського обліку, бізнес-аналітики та статистики
Контактний тел.	Краєвський В.М.: +380685109917 Параниця Н.В.: +380672812379 Остапенко Я.О.: +380969603190
E-mail:	Краєвський В.М.: kraevskyvm@ukr.net Параниця Н.В.: n_paranytsya@ukr.net Остапенко Я.О.: ostapenkoyo@gmail.com
Електронна версія курсу	Інтернет-посилання на електронний ресурс дистанційного курсу в системі Moodle: http://moodle.nusta.edu.ua/course/view.php?id=39
Консультації	Зазначити формат і розклад проведення консультацій <i>Очні консультації:</i> 2 години, аудиторія B233 згідно розкладу <i>Он лайн- консультації:</i> - 2 години. Посилання на нього: https://moodle.nusta.edu.ua/mod/forum/view.php?id=75742

1. Коротка анотація до курсу: Дисципліна «Статистика» спрямована на формування у фахівців економічної підготовки комплексу професійних знань щодо організації статистичних досліджень, а також навичок збору, оброблення, систематизації та аналізу отриманих аналітичних даних. Оволодіння методами статистичного вимірювання і аналізу складних суспільно-економічних явищ і процесів є невід’ємним елементом підготовки висококваліфікованих спеціалістів у різних галузях національного господарства України.

2. Формат курсу:

Змішаний - курс, що має супровід в системі MOODLE, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

3. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни.

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями:

ІК. здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов;

ЗК02. здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК03. здатність працювати в команді.

ЗК13. здатність проведення до сліджень на відповідному рівні.

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ФК01. Здатність застосовувати на основі даних обліку і звітності теоретичні, методичні і практичні підходи при виборі оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання, приймати ефективні управлінські рішення на основі обліково-аналітичної інформації та оцінювати ризики і реалізовувати заходи щодо їх уникнення.

ФК03. Здійснювати обробку та представлення інформації за результатами бізнес-аналізу з метою прийняття управлінських рішень в різних функціональних сферах діяльності підприємств.

ФК04. Інтерпретувати результати економіко-математичного моделювання та аналізу з метою оптимізації діяльності підприємств та прийняття стратегічних та оперативних управлінських рішень.

4. Результати навчання.

Програмними результатами навчання є:

Знання та розуміння:

ПР 02. розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

Застосування знань та розуміння:

ПР 14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.

5. Обсяг курсу – 150 годин

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	38
лабораторні заняття	36
самостійна робота	73
індивідуально-консультаційна робота:	3

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання.

В процесі вивчення дисципліни використовуються сучасні технології автоматизації розрахунків та математичної обробки даних. Зокрема, в межах вивчення окремих тем використовуються програмні комплекси MS Excel тощо.

7. Політика курсу.

Виконання всіх видів робіт курсу вимагає дотримання академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність Університету ДФС України, що передбачає: – самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання, за винятком випадків, коли такі завдання передбачають групову роботу; – посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; – дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; – сповідування принципів

академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності, ініціювання пропозицій, спрямованих на удосконалення навчально-виховної роботи, гуманізацію освітнього процесу та організацію внутрішнього співіснування академічної спільноти; – дотримання взаємної поваги, культури поведінки й спілкування у відносинах членів академічної спільноти для забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату, утвердження морально-етичних принципів і стандартів, цивілізованих підходів і норм світосприйняття, академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту моралі; – недопущення проявів академічної нечесності, які проявляються у проханні про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду підсумкового контролю; наклепах на інших студентів та науково-педагогічних працівників; використанні родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки; – надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації та уникнення фальсифікування або фабрикування інформації, наукових результатів з їх наступним використанням у роботі (курсовій, кваліфікаційній, звіті).

8. Схема дисципліни

Години	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Кількість балів
2	Т2. Статистичне спостереження: 1. Скласти проект статистичного формуляра для обстежень: а) поточного обліку клієнтів страхової компанії з метою визначення виду та терміну страхування; б) опитування клієнтів банку з метою розширення сфери надання послуг. 2. Провести логічний контроль правильності заповнення листка реєстрації учасника наукової конференції. 3. За наведеними даними визначити які види помилок допущено при проведенні спостережень. 4. З наведеними даними визначити вид та форму проведених статистичних спостережень.	лабораторне заняття, тестові завдання	проведення статистичного спостереження результати відобразити засобами Excel та PSPP.	2
2	Т3. Зведення і групування статистичних даних: 1. Побудувати типологічне і	лабораторне заняття, тестові завдання	розробка програми систематизації та групування даних; обґрунтування системи показників	2

	структурне групування. 2. Побудувати комбінаційне групування. 3. Побудувати аналітичне групування.		для характеристики груп і сукупності в цілому; проектування макетів таблиць, в яких подаються результати зведення; безпосереднє зведення, узагальнення, розрахунок показників. засобами Excel та PSPP.	
2	Т4. Узагальнюючі статистичні показники: 1. Визначити вид середньої величини. 2. Розрахувати всі можливі види відносних величин. 3. Розрахувати середні величини. Обґрунтувати вибір середньої.	лабораторне заняття, тестові завдання	закріплення теоретичного матеріалу, набуття навичок застосування формул відносних та середніх величин і обчислення основних показників засобами Excel та PSPP.	2
2	Т5. Аналіз рядів розподілу, концентрації, диференціації та подібності розподілів: 1. Варіація ознак. Розмах варіації та середнє лінійне відхилення. Формули. Техніка обчислення. Економічний зміст. 2. Дисперсія і середнє квадратичне відхилення. Формули. Техніка обчислення. Економічний зміст. 3. Коефіцієнт варіації. Формула. Випадки застосування. Техніка обчислення. Економічний зміст. 4. Обчислення середнього квадратичного відхилення спрощеним способом. Формули і робоча таблиця для розрахунків. Техніка розрахунків.	лабораторне заняття, тестові завдання	закріплення теоретичного матеріалу, набуття навичок застосування способів формування рядів розподілу та обчислення основних показників аналізу рядів розподілу засобами Excel та PSPP.	2
2	Т6. Вибірковий метод:	лабораторне заняття, тестові завдання	оволодіти основними методами застосування	2

	1. Визначення середньої помилки вибірки для середньої та частки. Формули. Техніка обчислення. Економічний зміст. 2. Визначення граничної помилки вибірки для середньої та частки. Формули. Техніка обчислення. Економічний зміст. 3. Визначення необхідної чисельності вибірки. Доведення формули. 4. Способи розповсюдження результатів вибірки на генеральну сукупність.		вибіркового спостереження; засвоїти способи проведення вибірки, види; знати способи поширення результатів вибіркового обстеження в середовищі Excel.	
2	T7. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків: 1. Побудувати модель аналітичного групування на підставі первинних не згрупованих даних, а також даних комбінаційного розподілу. Визначити оцінки лінії регресії та ефекти впливу. 2. Визначити дисперсії результативної ознаки, скориставшись правилом розкладання дисперсії. 3. Оцінити щільність зв'язку за даними моделі аналітичного групування та перевірити істотність зв'язку.	лабораторне заняття, тестові завдання	закріплення теоретичного матеріалу, набуття навичок розрахунку та застосування статистичних методів вимірювання взаємозв'язків між явищами та процесами суспільного життя в середовищі Excel.	2
4	T8. Аналіз інтенсивності динаміки: 1. Обчислення статистичних характеристик динамічних рядів та визначення їх взаємозв'язку.	лабораторне заняття, тестові завдання	засвоїти сутність розвитку процесів і завдання аналізу змін у часі, види рядів динаміки; розраховувати основні показники ряду динаміки, використовувати методи аналітичного	2

	2. Перетворення рядів динаміки шляхом укрупнення інтервалів та плинної середньої. Техніка перетворення. 3. Приведення рядів динаміки до однієї основи. Техніка приведення. 4. Інтерполяція та екстраполяція. Способи та техніка обчислення. 5. Змикання рядів динаміки. Техніка змикання. 6. Аналітичне вирівнювання ряду динаміки. Техніка вирівнювання.		вирівнювання в середовищі Excel.	
4	T9. Аналіз тенденцій розвитку та коливань: 1. Розрахунок середнього рівня різних видів рядів динаміки. 2. Оцінка прискорення (уповільнення) розвитку, аналітичне порівняння паралельних динамічних рядів. 3. Визначення тенденції розвитку в рядах динаміки. 4. Визначення тенденції розвитку в рядах динаміки методом відліку від умовного нуля. Можливості застосування. Визначення індексу сезонності та сталості в динамічних рядах. Розрахунок сезонної хвилі.	лабораторне заняття, тестові завдання	закріплення теоретичного матеріалу, набуття навичок розрахунку та застосування статистичних методів аналізу тенденцій розвитку та коливань в середовищі Excel.	2
2	T10. Індексний метод: 1. Загальний індекс вартості. Формула. Техніка обчислення. Економічний зміст. 2. Загальний індекс фізичного обсягу.	лабораторне заняття, тестові завдання	засвоїти суть індексів, їх види та сфери застосування індексного методу; особливості застосування індексного методу у факторному аналізі	2

	Формула. Техніка обчислення. Економічний зміст. 3. Загальний індекс цін. Формула. Техніка обчислення. Економічний зміст. 4. Загальні індекси цін, фізичного обсягу і вартості. Взаємозв'язок індексів. Доведення взаємозв'язку. 5. Індеси постійного та змінного складу. Формули. Техніка обчислення. Економічний зміст. 6. Індекс структурних зрушень. Техніка обчислення. Економічний зміст.		соціально-економічних явищ і процесів. в середовищі Excel.	
2	T12. Статистична оцінка вартості грошей та урахування часу. Визначення еквівалентності відсоткових ставок: 1.Сутність відсотків і відсоткових ставок. 2.Нарощення за простими відсотками. 3.Дисконтування та облік за простими відсотками. 4.Визначення тривалості позички і рівня відсоткових ставок. 5.Нарахування складних річних відсотків, номінальна та ефективна ставки відсотків. 6.Облік (дисконтування) за складною ставкою відсотків., операції зі складною обліковою ставкою. 7.Порівняння процесів нарощення за різними	лабораторне заняття, тестові завдання	Навчитись обчислювати майбутню вартість суми внеску чи позики з застосуванням математичних формул, а також з використанням функції БС в Excel.	1

	відсотковими ставками. 8. Визначення строку платежу і рівня відсоткових ставок. 9. Поняття та значення еквівалентності відсоткових ставок.			
2	Т13. Постійні потоки платежів: 1. Поняття і види фінансових рент. 2. Нарощена сума звичайної ренти. 3. Сучасна величина звичайної ренти. 4. Визначення параметрів фінансової ренти. 5. Розраховувати параметри консолідованої ренти. 6. Користуватися фінансовими функціями MS Excel для вирішення завдань за розрахунком рент.	лабораторне заняття, тестові завдання	Навчитись обчислювати майбутню вартість суми внеску чи позики з застосуванням математичних формул, а також з використанням функції КПЕР в Excel.	1
2	Т14. Планування погашення довгострокової заборгованості: 1. Визначення витрат на обслуговування боргу. 2. Методи формування фонду погашення. 3. Оцінка позичок при погашенні одноразовим платежем. 4. Визначення основних параметрів при погашенні позички методом рівних сум погашення основної суми боргу. 5. Визначення основних параметрів при погашенні позички методом рівних термінових виплат.	лабораторне заняття, тестові завдання	Навчитись обчислювати майбутню вартість суми внеску чи позики з застосуванням математичних формул, а також з використанням функції БЗРАСПИС в Excel.	1
2	Т15. Статистика державного бюджету:	лабораторне заняття, тестові завдання	визначення основних показники кореляційно -	1

	1. Аналіз динаміки, обсягу і структури бюджету. 2. Визначення та економічна екстраполяція відповідних тенденцій. 3. Екстраполяція з метою прогнозування. 4. Індексний аналіз рівнів бюджетних витрат.		регресійного аналізу та побудова однофакторної моделі в Microsoft Excel.	
2	T16. Статистика інвестиційної діяльності: 1. Статистичне дослідження ринку цінних паперів. 2. Статистична оцінка інвестиційної привабливості. 3. Оцінка ефективності інвестування капіталу в реальні проекти. 4. Аналіз і прогноз кон'юктурних коливань інвестиційного ринку.	лабораторне заняття, тестові завдання	оволодіння студентами системою знань з методики аналізу фінансових і реальних інвестиційних вкладень із використанням електронних таблиць Excel, а також закріплення отриманих знань в процесі розв'язання практичних завдань та господарських ситуацій.	1
1	T17. Статистика страхування: 1. Поняття страхування і завдання статистики страхування. 2. Основні показники статистики майнового страхування. 3. Показники статистики особистого і соціального страхування. 4. Методи розрахунку тарифної ставки страхування. Розрахунок нетто та бруто ставки в страхуванні майна. 5. Розрахунок показників статистики страхування. 6. Аналіз та прогнозування	лабораторне заняття, тестові завдання	закріплення теоретичного матеріалу, набуття навичок застосування способів обчислення основних показників статистики страхування засобами Excel.	1

	страхових відшкодувань. 7. Аналіз та прогнозування збитковості страхової суми. 8. Аналіз та прогнозування тарифних ставок страхування. 9. Аналіз рентабельності страхової справи. Розрахунок показників фінансових результатів діяльності страхової організації.			
1	Т19. Статистика ринку цінних паперів та фондових бірж: 1. Кількісні та якісні характеристики цінних паперів. 2. Розрахувати необхідний рівень прибутковості цінних паперів. 3. Визначати дійсну вартість акцій з урахуванням зростання дивідендів. 4. Визначати дійсну вартість акцій без урахування фактору зростання дивідендів.	лабораторне заняття, тестові завдання	закріплення теоретичного матеріалу, набуття навичок застосування способів обчислення основних показників статистики цінних паперів Excel. Оцінка доходності і ризику портфеля фінансових інструментів.	1
1	Т20. Статистика грошового обігу: 1. Аналіз статистики та динаміки касового плану. 2. Прогноз касового обороту. 3. Поняття емісії. 4. Показники оборотності засобів у розрахунках. 5. Аналіз кількості грошей в обігу. 6. Статистичні методи аналізу прогнозування грошової маси.	лабораторне заняття, тестові завдання	набути практичних навичок та вмінь щодо аналізу грошової маси і грошового обігу, засвоїти сутність розвитку процесів і завдання аналізу змін у часі, види рядів динаміки; розраховувати основні показники ряду динаміки, використовувати методи аналітичного вирівнювання в середовищі Excel.	1
1	Т21. Статистика платіжного балансу: 1. Предмет і завдання статистики платіжного балансу.	лабораторне заняття, тестові завдання	набути практичних навичок та вмінь щодо аналізу платіжного балансу, засвоїти сутність	1

	2. Аналіз рівноваги платіжного балансу. 3. Статистика зовнішньої торгівлі. 4. Класифікації платіжного балансу і міжнародної інвестиційної позиції. 5. Методи прогнозування платіжного балансу. 6. Методи статистики щодо вивчення обмінних курсів. 7. Розрахунок індексів валютного курсу.		розвитку процесів і завдання аналізу змін у часі, види рядів динаміки; розраховувати основні показники ряду динаміки, використовувати методи аналітичного вирівнювання в середовищі Excel.	
--	---	--	--	--

9. Система оцінювання.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: – лабораторні заняття: 30% загальної кількості балів; – поточний та підсумковий тестовий контроль: 15% загальної кількості балів; – індивідуально-консультаційна робота: 5% загальної кількості балів; – екзамен: 50% загальної кількості балів.

10. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/ Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв’язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задов.	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів			

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності студента, залікову книжку, індивідуальний навчальний план студента (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

11. Політика оцінювання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-50% від оцінки). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ за наявності поважних причин. Політика щодо академічної доброчесності. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних

робіт та екзаменів заборонені. Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання дисципліни. Загальна система оцінювання курсу 1) виконання всіх видів навчальних робіт протягом семестру (практичні роботи, тестові завдання, контрольні заходи, індивідуально-консультаційна робота) – 50%; 2) екзамен – 50%. Вимоги до письмової роботи володіння навчальним теоретичним та прикладним матеріалом у повному обсязі, самостійність та обґрунтованість викладання думок, глибоке та всебічне розкриття змісту теоретичних питань та практичних завдань Лабораторні заняття розв'язання практичного (ситуаційного) завдання на високому рівні з використанням набутих теоретичних знань, формулювання ґрунтовних та прикладних висновків, правильне виконання тестових завдань Умови підсумкового контролю виконання теоретичного завдання, тестових завдань відкритого та закритого типів, лабораторного завдання.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Кремень В. М. Фінансова статистика : навч. посібник / В. М. Кремень, О. І. Кремень. – К. : Центр учбової літератури, 2017. – 368 с.
2. Галицька Е. В. Фінансова статистика : навч. Посібник / Е. В. Галицька, Н. В. Ковтун. – Київ: Кондор, 2012. – 440 с.
3. Голов С. Ф. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності : методичний посібник / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко, О. М. Кулага. – 4-е видання К. : 2013. – 376 с.
4. Горкавий В.К. Статистика: Навч. посібник. – К.: Алерта, 2012. – 608 с.
5. Економічна статистика : навчальний посібник / В. М. Соколов, Т. Г. Чала, О. С. Корепанов та ін. ; за ред. В. М. Соколова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 388 с.
6. Єріна А. М. Статистичне моделювання та прогнозування : підруч. / А. М. Єріна, Д. Л. Єрін. – К. : КНЕУ, 2014. – 348 с.
7. Заєць С. В. Статистика – Statistics : підручник / С. В. Заєць, В. М. Томіленко. – Ірпінь : ВЦ НУДПСУ, 2015. – 512 с.
8. Заєць С.В., Томіленко В.М. Статистика - Statistics: підручник. - Ірпінь: ВЦ НУДПСУ, 2015. - 512 с.
9. Костюк В. О. Прикладна статистика: навч. посібник / В. О. Костюк; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 191 с.
10. Лутчин Н. П. Статистика фінансів : навч. посібник / Н. П. Лутчин, А. К. Миронюк. – 2-е вид., випр. і допов. – Львів : Новий Світ-2000, 2015. – 324 с.
11. Мальчик М. В. Фінансова статистика : навчальний посібник / М. В. Мальчик, С. І. Галашко, А. І. Пелех. – К. : Центр навчальної літератури, 2017. – 184 с.
12. Матковський С.О., Гринькевич О.С., Вдовин М.Л., Вільчинська О.М., Марець О.Р., Сорочак О.З. Бізнес-статистика: навч. посіб. - Київ: Алерта, 2016. - 280 с.
13. Методичні рекомендації та завдання для виконання практичних робіт з дисципліни «Фінансова математика» студентами спеціальності 6.030502 «Економічна кібернетика» 06-11- 44 / укл. П. М. Грицюк, Т. Ю. Бабич. – Рівне : НУВГП, 2016. – 50 с.
14. Назарова О. Ю. Статистика фінансів : навчально-методичний посібник / О. Ю. Назарова, О. А. Чуприна. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 123 с.
15. Опря А. Т. Статистика : підручник / А. Т. Опря. – К. : Центр учбової літератури, 2017. – 448 с.
16. Шкурупій О.В. Митна статистика. Практикум : навч. посіб. / О. В. Шкурупій, Ю. Ф. Строчишин, Л. І. Вишневецька. – Київ: ЦУЛ, 2014. – 224 с.
17. Шустіков А. А. Фінансова статистика. Практикум / А. А. Шустіков; Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2012. – 224 с. 271

Допоміжна:

1. Бек В.Л. Теорія статистики: навч. посібник / В.Л. Бек. – Київ: ЦУЛ, 2003. – 288 с.
2. Горкавий В.К. Статистика: навч. посіб. - вид. 2-ге перероб. і допов. - Київ: Алерта, 2012. - 608 с.

3. Лугінін О.Є. Статистика / О.Є. Лугінін, С.В. Білоусова. – Київ: Центр навч. літ-ри., 2005 – 580 с.
4. Економічна статистика: навчальний посібник / В. М. Соболев, Т. Г. Чала, О. С. Корепанов та ін. ; за ред. В. М. Соболева. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 388 с.
5. Лугінін О.Є., Фомішин С.В. Статистика національної та міжнародної економіки: Навч. посібник. – Львів: «Новий Світ-2000», 2011. – 471 с.
6. Методичні вказівки і завдання до виконання розрахунково-графічного завдання, проведення практичних занять та самостійної роботи з курсу «Статистика підприємства» (для студентів денної та заочної форм навчання напряму підготовки 6.030504 – Економіка підприємства) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова,
7. Опря А.Т. Статистика (з програмованою формою контролю знань). – Київ: Центр навч. літ-ри, 2005. – 472 с.
8. Пашко П.В., Ушаков О.Ю., Паянок Т.М., Остапенко Я.О. та ін. Митна статистика України: стат. довідник. - Ірпінь: ВЦ НУДПСУ, 2017. - 422 с.
9. Практикум по теории статистики: учеб. пособие / под ред. Р.А. Шмойловой. – Москва: Финансы и статистика, 2000. – 416 с. -(ил.).
10. Сиденко А.В. Статистика / А.В. Сиденко, Г.Ю. Попов, В.М. Матвеева – Москва: Дело и Сервис, 2000. – 464 с.
11. Статистика: Учебник/ Под ред. И.И. Елисеевой. – Спб.: 2010. – 368 с.
12. Теорія статистики: навч. посібник [Вашків П.Г., Пастер П.І., Сторожук В.П., Ткач Є.І.]. – Київ: Либідь, 2001. – 320 с
13. Штангрет А.М. Статистика / А.М. Штангрет, О.І. Копилук. – Київ: Центр навчальної літ-ри, 2005. – 232 с.
14. Використання деяких фінансових функцій у електронних таблицях Microsoft Excel : методичні рекомендації до вивчення курсу «Фінансовий аналіз» для студентів математичного факультету УжНУ / укл.: М.М. Повідайчик, М. М. Шаркаді, П. П. Мулеса. – Ужгород : УжНУ, 2014. – 51 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. www.rada.gov.ua – Сервер Верховної Ради України.
2. www.kmu.gov.ua – урядовий портал Кабінету Міністрів України.
3. www.bank.gov.ua – Національний банк України.
4. www.me.gov.ua – Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.
5. www.minfin.gov.ua – Міністерство фінансів України.
6. www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України.
7. www.lawukraine.com – База українського законодавства в Інтернет.
8. www.nau.kiev.ua – Нормативні акти України.
9. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
10. www.alpha.rada.kiev.ua – Національна парламентська бібліотека.

Міжнародні видання

1. David Ruppert. Statistics and finance. Springer-Verlag New York : LLC, 2014. – 476 p.
2. Government finance statistics manual 2014. – Washington, D.C. : International Monetary Fund, 2014. – 471 p.
3. International Financial Statistics Monthly Print Subscription. World Economic Outlook, October 2016 : Subdued Demand: Symptoms and Remedies, 2016. – 277 p.
4. Author/Editor: Marialuz Moreno Badia Fiscal Monitor, October 2016 : Debt: Use It Wisely, 2016. – 74 p.
5. Global Financial Stability Report, October 2016 : Fostering Stability in a Low-Growth, Low-Rate Era, 2016. – 106 p. 274
6. Robert the Evangelist. Business Winning: A Guide for a Manager to Create a The Business of Winning: A Manager's Guide to Building a Championship Team at Work, 2005. – 248 с.